

Nordeafondernas ägarstyrningsaktiviteter våren 2019

Nordeafonderna arbetar aktivt med ägarstyrning

Aktiv ägarstyrning är en central del av Nordeafondernas uppdrag till andelsägarna och skall alltid utföras i deras intresse. Nordeafondernas riktlinjer runt dessa frågor samlas i *principerna för ägarstyrning* (*Corporate Governance Principles*).

Principerna för ägarstyrning finns att läsa på fondbolagets hemsida och här sammanfattas vår syn på en rad ägarfrågor, såsom styrelseutnämningar, ersättningsfrågor och hållbarhet. Under det första halvåret 2019 har vi genomfört en granskning av dokumentet principerna för ägarstyrning och uppdaterat texten för att göra den mer detaljerad och för att uppfylla kraven i det nya EU-direktivet.

Idag bedrivs ägarstyrningsarbetet aktivt i alla de nordiska länderna samt globalt. Målet är att det inte skall spela någon roll i vilket land ett bolag har sin hemvist. Under våren 2019 har Nordeafonderna röstat på bolagstämmor i företag hemmahörande i över 30 länder – där de nordiska länderna, USA, Storbritannien och Kina dominerar, samtidigt som andelen i tillväxtländer ökar. Exempelvis har röstning på 11 bolagsstämmor i indiska företag och 7 i taiwanesiska genomförts.

Information om ägarstyrning finns tillgänglig för andelsägarna/investerarna på fondbolagets webbplats och filialernas webbplatser samt i årsredovisningarna. Under 2018 öppnades en så kallad röstningsportal (Voting Portal) där det detaljerat presenteras hur Nordeafonderna röstat under året.

[Röstningsportalens](#) adress på webbplatsen nordea.com är Hållbarhet – Hållbar verksamhet – Se alla – Placeringar – Aktivt ägande och engagemang – Voting Portal. Portalen är engelskspråkig.

Med Nordeafonderna avses de fonder som förvaltas av Nordea Funds Ab och är registrerade i Sverige, Finland, Danmark och Norge.

Målsättning med ägarstyrning

Nordeafonderna är övertygade om att god ägarstyrning är väsentligt för att skapa värde i företagen, vilket skapar mervärde för fondandelsägarna.

Nordeafondernas principer för ägarstyrning inriktar sig på att öka transparensen och öppenheten i kontakterna mellan bolaget och aktieägarna. Kravet på öppenhet och transparens gäller även sammansättningen av styrelsen och dess kommittéer. I vårt nya principdokument har vi vidare definierat hur vi ser på transparens och vilken nivå av öppenhet vi väntar oss av de bolag Nordeafonderna investerar i.

En viktig faktor i fondernas ägaransvar är att främja god förvaltning av de företag som fonderna placerar i och att bevaka fondandelsägarnas gemensamma intressen. En god långsiktig utveckling av bolagens förvaltning gynnar såväl aktieägare som anställda och andra intressenter. Målsättningen är att öka avkastningen på fondplaceringarna samt att säkra en fungerande och tillförlitlig kapitalmarknad.

Aktiv ägarpolicy är en central del av ansvarsfulla investeringar

Ägarstyrning är en viktig del av arbetet med ansvarsfulla investeringar. Nordea vill vara en ledande leverantör av dessa tjänster och därmed har ägarstyrningsgruppen ett mycket nära samarbete med enheten ansvarsfulla investeringar (Responsible Investments, RI). Enheten ansvarar för Nordeafondernas arbete med ansvarsfulla investeringar tillsammans med portföljförvaltningsorganisationen.

Under 2019 har vi fört dialoger om ESG-frågor med flera bolag, både på förekommen anledning genom medierapportering eller då Nordeas egen analys krävt vidare diskussion om specifika faktorer. *Förkortningen ESG hänför sig till termen Environmental, Social and Governance.*

Under 2019 har ett antal aktieägarförslag kopplade till miljöfrågor och rapportering runt klimatpåverkan stötts av Nordeafonderna. Det är glädjande att intresset för sådana frågor växer för varje år och att allt fler bolag själva ställer sig bakom aktieägarförslag runt sådana frågor.

Nordeas fondbolag undertecknade år 2007 FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UNPRI). Nordeafonderna har därmed förbundit sig att beakta faktorer som miljöfrågor, socialt ansvar och bolagsstyrning i fondernas investeringsverksamhet. Målet är att röstning och andra ägarstyrningsfrågor sker med ett så brett mandat som möjligt genom att agera med stöd av samtliga aktier som innehas av Nordeafonderna när det är lämpligt. Under 2018 skrev Nordeafonderna under branschorganisationen International Corporate Governance Network's (ICGN) generella riktlinjer för ägarstyrning i samband med att dessa lanserades.

Styrelsens kommitté för ägarstyrning

Nordeafondernas ägarstyrningsarbete styrs av en kommitté för ägarstyrningsfrågor. Till kommittén hör tre oberoende styrelseledamöter samt representanter för Nordea.

Syftet med kommittén är att ta ställning till enskilda ägarfrågor och fatta beslut om åtgärder i enlighet med Nordeafon-

dernas ägarstyrningspolicy. Nordea Funds Ab:s styrelse har det slutgiltiga beslutsmandatet i ägarstyrningsfrågor. De fonder som är registrerade i Danmark är separata legala enheter och därför bibehåller den danska styrelsen vetorätt i ägarstyrningsfrågor för fonder hemmahörande i Danmark. Målet med ägarstyrningsarbetet är dock alltid att ha en gemensam röst för alla fonder och detta har återigen uppnåtts mer eller mindre fullständigt under första hälften av 2019.

Sammanfattning av våren 2019

Den långsiktiga målsättningen för ägarstyrningskommittén är att driva verksamheten i en allt mer aktiv riktning. I detta arbete har vi kommit långt framåt under årets lopp. Målet är att under 2019 rösta på över 400 bolagsstämmor där Nordeafonderna hör till de största ägarna eller har investerat betydande kapital, alternativt där det föreligger särskilda skäl, såsom ESG-faktorer, att engagera sig. Detta mål kommer med största sannolikhet att uppnås under året. Av dessa har ett 30-tal bolagsstämmor i Finland och över 70 i Sverige hittills under året besökts för att för att rösta på plats.

I svenska, en del finska och några norska bolag finns det valberedningar där de största ägarna är representerade. I Finland är det av tradition ofta representanter för staten och pensionsbolagen som fungerar som valberedningar, även om det finns fall där Nordea bjuds in som ägarrepresentant. Nordeafonderna välkomnar generellt möjligheten att delta i bolagens valberedningar och har under 2019 deltagit i ett fyrtiotal valberedningar, där svenska bolag utgjort flertalet.

Sriktare kriterier för ansvarsfullhet och hållbarhet tillämpas i de nya ESG-inriktade fonderna

Nordea Funds Ab lanserade två nya fondfamiljer, alltså Hållbarhetsfond Aktier Global och Hållbarhetsfond Obligationer Global i december 2018 respektive april 2018. I dessa fonder tas ett steg längre i hållbarhetsavseende. Båda fondfamiljer består av tre fonder vilka marknadsförs i Finland, Sverige och Norge.

Fondernas medel fokuseras på bolag som kan betraktas som framtidens vinnare på grund av att de agerar speciellt ansvarsfullt. Nordeafonderna engagerar sig i de bolag som är representerade i dessa fonders portfölj, bland annat genom att rösta på deras bolagsstämmor. Flera av de bolag som är inkluderade i Hållbarhetsfond Aktier Globals portfölj har integrerats i vår röstningsprocess. Hållbarhetsfond Obligationer Global i sin tur är en fond-i-fond där de underliggande fonderna är ESG-inriktade och redan huvudsakligen involverade i röstningsprocessen.

Centrala teman vid bolagsstämmorna

Kontakter och förberedelser inför bolagsstämmor

Nordeas röstnings- och handlingsinstruktioner för representanter på bolagsstämmor skickas till representanter för bolaget eller styrelseordförande vid behov. Det är viktigt att diskutera frågor där Nordeafondernas syn skiljer sig från styrelsens förslag innan stämman så bolaget ges möjlighet att förändra förslaget. Vissa bolag har ställt ytterligare frågor om tillämpningen av röstnings-

instruktionen. Några bolag motiverade också sina förslag för bolagsstämman i enlighet med Nordeas röstningsinstruktion mer aktivt än tidigare, medan andra bolag valde att ändra sina förslag. Under året har vi även tillsammans med andra ägare fått vissa bolag att dra tillbaka sådana förslag vi inte kunnat stödja. I detta sammanhang argumenterade vi istället för att bolagen ska presentera omarbetade förslag vid senare tillfälle. Nära kontakt mellan bolag och stora ägare om förslag på stämman ser Nordeafonderna positivt på.

Initiativ från institutionella aktieägare

Nordeafonderna har i Finland iakttagit hur institutionella ägare har tagit initiativ i enskilda bolag att utöka sin representation i styrelser och valberedningar. Enligt Nordeafondernas bedömning har detta i specifika fall inte varit ändamålsenligt, och vi har tillsammans med andra stora ägare fört dialog om lämplig representation och förhållningsätt gentemot bolaget och minoritetsägare.

Vi har även tillsammans med Nordeas portföljförvaltningsorganisation fört dialoger med enskilda bolag om strategiska frågor och vår syn på bolagets utveckling. Dessa dialoger sker både enskilt och tillsammans med andra betydande ägare i de respektive bolagen. I Danmark har Nordeafonderna arbetat för att främja ägarledda valberedningar, och vi har tillsammans med andra institutionella ägare tagit initiativ till att omvandla en specifik valberedning till ägarledd – och nått framgång i detta.

Styrelsearvoden & övriga ersättningsfrågor

Nordeafonderna utvärderar arvoden till styrelseledamöterna utifrån flera faktorer: företagets marknadsvärde och antal anställda, komplexiteten i uppdraget och hur ersättningarna står sig gentemot bolag i samma bransch. I de nordiska bolagen ser vi i år mindre höjningar av arvoden för majoriteten av styrelserna, och något högre höjningar i en del medelstora bolag där arvoden varit för låga givet arbetsbördan. Nordeafonderna anser generellt att det är positivt med mindre stegvisa förändringar av arvoden.

Ett stort arbete läggs varje år på att utvärdera ersättningsprogram till ledande befattningshavare i de bolag där Nordeafonderna har ett betydande ägande. Våra riktlinjer för detta arbete kan utläsas i ägarstyrningsprinciperna. Nordeafonderna har tillsammans med ett flertal institutionella ägare kommunicerat med svenska börsbolag för att ge vår syn på hur ersättningsprogram bör presenteras för att förenkla förankringsprocessen.

Riktade aktieemissioner/återförsäljning av återköpta aktier

Det är vanligt att styrelser söker mandat att kunna genomföra riktade emissioner, och allt oftare i kombination med mandat att återförsälja tidigare återköpta aktier. Nordeafonderna uppmuntar i regel bolagen till försiktighet vad gäller riktade emissioner och driver aktivt dialog med flera bolag kring dessa frågor. Förslag som föreläggs bolagsstämman om mandat som sammantaget överstiger 10 % av utestående aktier i bolaget röstar Nordeafonderna i allmänhet mot.

Fleråriga styrelsemandat

Ett ökande antal nordiska bolag föreslår fleråriga mandat för styrelserna att emittera nya aktier eller att återköpa aktier. Interna-

tionellt är det, i vissa länder, vanligt med fleråriga mandat till styrelsen på ett flertal områden. Nordeafondernas uppfattning är att mandatet från årsstämman till styrelsen endast skall vara giltigt intill nästa årsstämma, dvs. ettåriga.

Nordeafondernas ägarpolicy bygger på öppenhet. Nordea uppmanar alla att ta del av [principerna för ägarstyrning](#) (bilagan är på engelska) som kan ses på fondbolagets hemsida på www.nordea.fi/fonder (Nordea Funds Ab/ Ägarstyrning).